

תפ"ח 30608/09/13 - אלירן טל - כתב ערוץ 1, אלי לוי - כתב ערוץ 10 נגד מדינת ישראל, אנה ראיין

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 30608-09-13 מדינת ישראל נ' ראיין

בפני הרכב כב' השופטים:

כב' השופט מ. גלעד [אב"ד]

כב' השופטת ר. פוקס

כב' השופט ד. פיש

בעניין שבין:

המבקשים:

נגד

המשיבות:

1. אלירן טל - כתב ערוץ 1

2. אלי לוי - כתב ערוץ 10

1. מדינת ישראל

באמצעות פמ"ח

ע"י ב"כ עו"ד גב' לילך תמיר (המאשימה)

2. אנה ראיין

ע"י ב"כ עו"ד גב' תמי אולמן (הנאשמת)

החלטה

בפנינו בקשת המבקשים, נציגי שני כלי תקשורת - טלוויזיה - להתיר פירסום קטעים שתועדו באופן חזותי וקולי, מתוך חקירת הנאשמת במשטרה.

הנאשמת הורשעה על-פי הודאתה בביצוע עבירה של שידול לנסיון לרצח של אישה, שהיתה בקשר עם בן זוגה של הנאשמת, ודינה נגזר ביום 21.5.14 ל-3 שנות מאסר בפועל ומאסר מותנה.

הבקשה מושא החלטה זו הוגשה, זמן קצר ביותר לפני מתן גזר הדין ועל כן איפשרנו לצדדים להגיב לבקשה בכתב עד ליום 22/5/14, בשעות אחר הצהריים.

תגובות המאשימה והנאשמת הוגשו במועד והמבקשים לא הגישו טיעון נוסף.

המבקשים נימקו בקשתם, כדלקמן:

"החשיבות הציבורית עצומה, בזכות עבודת המשטרה שמנעה את הרצח ובוודאי תגרום לרבים לחשוב היטב לפני שהם מוציאים לפועל תוכנית זדונית מעין זו".

בעת הדיון מיום 21.5.14 הוסיפו המבקשים וטענו כי כבר פורסמו בתקשורת קטעי תיעוד קולי מתוך חקירת הנאשמת

עמוד 1

והודאתה, והם מעוניינים לפרסם את אותו החלק מחקירת המתלוננת בו היא " ... מודה ומסבירה את ההגיון" **כביכול מאחורי המעשה...**". (לא הובהרו נסיבותיו של פרסום זה).

הנאשמת התנגדה להתרת הפרסום כדי שבנה, בן 9½ שנים, המקבל טיפול פסיכולוגי לא ייפגע פגיעה נוספת וציינה שכבר כעת, אף ללא הפרסום המבוקש, " ... כל הילדים מציקים לו בגלל כל הרעש הזה".

על הסוגיה הנדונה בפנינו חל סעיף 13 לחוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), התשס"ב-2002 (להלן: "החוק") הקובע לאמור:

"המפרסם תיעוד חזותי או קולי של חקירה, כולו או חלקו, בלא רשות בית משפט - דינו מאסר שנה...".

ברור מנוסח הסעיף הנ"ל וכך הוא גם פורש בפסיקת בית המשפט העליון, כי הכלל הוא אי פרסום תיעוד חזותי או קולי של חקירה, והיוצא מן הכלל - המותנה באישור מראש בטרם פרסום על-ידי בית המשפט - הוא הפרסום.

הנימוקים העיקריים לאי פרסום הינם העדר רצון להראות לציבור כולו את החשוד כשהוא מצוי במצב רגיש לעיתים במצב שפל של חייו, בזמן חקירה פלילית, לשמור על כבודו ופרטיותו, הרצון שלא לפגוע בשיתוף פעולה של חשודים ועדים עם המשטרה, אם יידעו כי חקירתם תפורסם, והרצון שלא לפגוע ב"נקיון" ההליך המשפטי.

מנגד, ברור כי קיימת חשיבות עליונה לעקרונות של פומביות הדין ו"זכות הציבור לדעת" ועל בית המשפט לאזן בין אינטרסים נוגדים אלה.

לאחר ששקלנו טענות הצדדים, אנו סבורים כי יש לדחות את הבקשה.

אמנם, ההליך מצוי עתה בסופו שכן גם אם יוגש ערעור, מדובר - בשל הודיית הנאשמת - בערעור על חומרת או קולת העונש, ועל כן אין בפרסום כדי לפגוע בהליך השיפוטי.

אנו מודעים לעקרונות החשובים של פומביות הדין, זכות הציבור לדעת ושקיפות בחקירת המשטרה וכן לצורך להרתיע עבריינים פוטנציאליים אולם, בנסיבות מקרה זה אין בהתרת הפרסום כדי לסייע בהשגת עקרונות ומטרות אלה.

ראשית, לא הוכח כלל כי דווקא בפרסום התיעוד החזותי של החקירה תושג הרתעה נוספת או יגדל אמון הציבור בעבודת המשטרה. מכל מקום, הואיל וכאמור הכלל הוא אי פרסום, לא הציגו המבקשים "כל טעם מיוחד" לסטות מן הכלל.

מנגד, יש בפרסום כדי לפגוע בצד שלישי, בנה הקטין של הנאשמת ללא כל הצדקה (ע"פ 10944/08 מדינת ישראל נ' רון תורג'מן (14.5.09) (להלן: "עניין תורג'מן")).

שנית, אנו סבורים כי את אלמנט ההרתעה ואת זכות הציבור לדעת ניתן להשיג במקרה זה באמצעות פרסום הכרעת הדין וגזר הדין, בהם צויינה הודיית הנאשמת.

שלישית, התנגדות הנאשמת לפרסום הינה שיקול מרכזי בשיקולי בית המשפט בשאלת הפרסום ואם לא "גוברים" אינטרסים לגיטימיים אחרים, יש לכבד התנגדות זו (בש"פ 4275/07 רשות השידור נ' מדינת ישראל (17.9.07) (להלן: "עניין זדורוב")).

בהקשר זה נפסק בעניין תורג'מן כי:

"הערכים של הגנה על כבוד האדם ופרטיותו ראויים להגנה רחבה, גם אם לא מוחלטת, ובהתמודדות עם אינטרסים נוגדים, יש לתת להן משקל רב ולהימנע מפגיעה בהם, אלא במידה ההכרחית ושאינה עולה על הנדרש".

רביעית, גם עמדת המדינה המתנגדת לפרסום מהווה שיקול חשוב שכן המדינה אמונה על אינטרס הציבור, על הצורך בהרתעה ועל זכות הציבור לדעת.

חמישית, למעשה אין המדובר בראייה שהוצגה בבית המשפט, כיוון שהנאשמת הודתה בלי שנשמעו ראיות, אלא בבקשה לפרסם חומר חקירה המצוי בידי המאשימה ובכגון דא, היה על המבקשים לבקש חומר חקירה זה מן האורגן המחזיק בו, דהיינו המאשימה, ועל סירוב לקבלו ראוי לפנות בעתירה מנהלית ולא לבית המשפט שדן בתיק הפלילי.

שישית, מקובלת עלינו עמדת ב"כ הנאשמת כי פרסום "סרטוני" חקירת חשודים ו/או עדים עלול לפגוע בשיתוף הפעולה של עדים פוטנציאליים עם המשטרה בידועם כי חקירתם תוצג אחר כך "בראש חוצות".

בהקשר זה נפסק בעניין תורג'מן כי:

"הוצאת הנחקר מד' אמותיו של חדר החקירה אל כיכר השוק, היחשפות הנחקר בתמונתו ובקולו, שקולה כמתן היתר לכלל להציץ אל הנחקר ברגעי שפל ובזיון... ההגנה על כבוד האדם היא ערך עליון בשיטתנו החוקתית, היא מצוייה בראש זכויות האדם המנויות בחוקי היסוד".

בסופו של דבר, במקרה זה איננו סבורים כי יש בפרסום קטעים מן התיעוד החזותי והקולי של חקירת הנאשמת, עניין ציבורי חשוב הגובר על הצורך בשמירה על כבוד האדם ופרטיותו.

ראוי כי כל חשוד ועד, ידעו כי החקירה המשטרית וההליך המשפטי אינם "תכנית ריאליטי" ובית המשפט לא ייתן ידו בנקל לפרסום קולי או חזותי של חקירת אדם במשטרה, כשהוא מצוי באחד מרגעי השפל של חייו, אלא אם הפרסום יתרום לאינטרס ציבורי חשוב ויתקיים טעם מיוחד לפרסום.

בעניין זה יצויין כי תיעוד חקירות באמצעים טכניים דיגיטליים מודרניים נועד בעיקר לאפשר הצגתן בבית המשפט, על מנת לקדם עשיית צדק ולמנוע אפשרות של פגיעה בנאשמים באמצעות שימוש בחקירות פסולות ולא לתכלית אחרת, כגון הצגת החקירות ברבים בדיעבד.

אמור מעתה, פרסום תיעוד חזותי או קולי של חקירה המשרת עניין ציבורי חשוב - כן, פרסום שאינו נמנה על אלה - לא.

אשר על כן, אנו דוחים את הבקשה.

המזכירות תשלח החלטתנו לצדדים.

ניתנה היום, כ"ה אייר תשע"ד, 25 מאי 2014, בהעדר הצדדים.

ד. פיש, שופט

ר. פוקס, שופטת

**מ. גלעד, שופט
[אב"ד]**

קלדנית: ליאת פ.